

کمیته تخصصی نام‌نگاری و یکسان‌سازی نام‌های جغرافیایی ایران

گزارش جلسه شماره ۷۱ مورخ ۹۲/۲/۳۱

باسمه تعالی

حاضران :

آقای مهندس ایلخان رئیس سازمان نقشه‌برداری کشور و رئیس کمیته، آقای کریم‌زاده دبیر کمیته، خانم توسلی نماینده وزارت امور خارجه، آقایان موسوی و متولی از وزارت جهاد کشاورزی، آقای مهربان نماینده وزارت کشور، آقای یکانی و خانم‌ها محمدی و بختیاری از مرکز آمار ایران، آقایان عباسی و فراهانی از وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح (سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح)، آقای یعقوبی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آقایان جوادی و زحمتکش از وزارت ارتباطات و فن‌آوری اطلاعات (شرکت پست)، آقای نکوئی از سازمان صدا و سیما، آقای رفاهی سرپرست گروه کاری اصطلاح‌شناسی نام‌های جغرافیایی، آقای امیراحمدیان سرپرست گروه کاری نام‌های تاریخی، آقای خدام‌محمدی سرپرست گروه کاری نام‌های دریایی، آقای بلندیان سرپرست گروه کاری وب‌سایت و پایگاه نام‌های جغرافیایی، آقایان جمشیدی و معنوی از اعضای گروه‌های کاری.

غایبان :

آقای پرمون سرپرست گروه کاری آوانگاری، آقای مقصودی نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری، آقای محمدی سرپرست گروه کاری نام‌های خارجی.

خلاصه مذاکرات:

هفتادویکمین جلسه کمیته در ساعت ۱۰/۰۰ صبح روز سه‌شنبه مورخ ۹۲/۲/۳۱ در سازمان نقشه‌برداری کشور آغاز گردید. ابتدا مهندس کریم‌زاده دبیر کمیته ضمن خیرمقدم به حاضران، گزارش مختصری از فعالیت‌ها و دستاوردهای دبیرخانه کمیته (از جلسه قبل تا کنون) را ارائه کرد:

- ابلاغ بخشنامه نظام آوانگاری نام‌های جغرافیایی توسط معاونت محترم برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
- ارسال شیوه‌نامه آوانگاری نام‌های جغرافیایی به فرهنگستان زبان و ادب پارسی، بنیاد ایران‌شناسی، مرکز دایره‌المعارف اسلامی، مؤسسه‌های کارتوگرافی و جغرافیایی گیتاشناسی و سحاب
- هماهنگی در زمینه کاربرد اطلاعات آوانگاری در مرکز آمار ایران و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
- هماهنگی تطبیق فهرست نام‌های جغرافیایی وزارت کشور با مجموعه داده‌های مرکز آمار ایران
- هماهنگی بهبود بازیابی اطلاعات در پایگاه ملی نام‌های جغرافیایی و افزودن قابلیت جستجو بر اساس اطلاعات آوانگاری
- هماهنگی ایجاد فرم‌های تحت وب مربوط به فرهنگ نام‌های جغرافیایی
- تهیه فهرست اطلاعات مربوط به نام شهرهای با جمعیت بیش از یکصد هزار نفر با همکاری مرکز آمار ایران
- پیگیری موضوع ارتقای ساختار اداری و مالی کمیته بر اساس مصوبه‌ی جلسه قبل کمیته
- مکاتبه با معاونت محترم سیاسی وزارت کشور مبنی بر اعلام آمادگی همکاری علمی و مشاوره فنی در فرآیند نام‌گذاری و تغییر نام‌های جغرافیایی

دستور اول جلسه به موضوع مروری بر برنامه‌های کمیته در سال جاری اختصاص داشت. دبیر کمیته با بیان این‌که موضوع استانداردسازی نام‌های جغرافیایی کشور از طریق تطبیق مجموعه داده‌های موجود و تلاش برای رفع مغایرت‌های احتمالی، تدوین دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌ها، ثبت و سازمان‌دهی نام‌های صحیح در منابع مکتوب و پایگاه‌های اسامی جغرافیایی کماکان دنبال خواهد شد، افزود پایش مستمر استفاده و انتشار مکان‌نام‌ها به ویژه در رسانه‌ها و تلاش برای فرهنگ‌سازی در این زمینه نیز همچنان ادامه خواهد یافت.

کمیته تخصصی نام‌نگاری و یکسان‌سازی نام‌های جغرافیایی ایران

گزارش جلسه شماره ۷۱ مورخ ۹۲/۲/۳۱

مهندس کریم‌زاده، در ادامه، پیگیری برای اتمام کارها و پروژه‌های در دست اقدام را از اولویت کاری دبیرخانه عنوان کرد و سپس به کارهای جاری هر یک از گروه‌های کاری کمیته اشاره نمود.

دکتر رفاهی ضمن تشکر از تصویب بین‌المللی و نیز ابلاغ نظام آوانگاری نام‌های جغرافیایی، پیشنهاد نمود اطلاعات آوانویسی موجود در پایگاه ملی نام‌های جغرافیایی بر اساس تلفظ صحیح و با همکاری متخصصان مربوطه، مورد بازنگری قرار گیرند.

دکتر عباسی با اشاره به وجود اطلاعات تلفظ (فایل‌های صوتی) مربوط به نام‌های اماکن و عوارض کشور در سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، اعلام نمود که آن سازمان آمادگی دارد تا این اطلاعات را در اختیار کمیته قرار دهد. ایشان افزود می‌توان تلفظ صحیح نام شهرهای بزرگ و معروف را از فرهنگستان زبان استعلام نمود ولی تلفظ نام آبادی‌ها و روستاهای کشور تنها از طریق کار میدانی امکان‌پذیر خواهد بود.

آقای خدام‌محمدی تشکیل کارگروهی خاص با حضور افراد متخصص برای بازنگری اطلاعات آوائی نام‌های محلی و نیز نام‌های رسمی را پیشنهاد نمود.

دستور دوم جلسه، بررسی پیشنهاد عضویت برخی از دستگاهها و نهادهای مرتبط در کمیته بود که توسط مهندس کریم‌زاده مطرح گردید. ایشان اظهار داشت پیشنهاد مشخص کمیته در این رابطه این است که سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران که در حال حاضر به‌عنوان دستگاه مدعو در جلسات کمیته حضور می‌یابد، و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور به‌عنوان اعضای اصلی و همچنین فرهنگستان زبان و ادب پارسی به‌عنوان عضو مدعو به ترکیب کمیته افزوده شوند.

دکتر عباسی تبیین دلایل و ضرورت‌های عضویت سازمان‌های جدید را خواستار شد.

مهندس ایلیخان اظهار داشت، احساس نیاز به عضویت و حضور دستگاه‌های جدید در کمیته، امری تدریجی بود که در نشست‌های کاری سال‌های گذشته پدید آمد و از سوی اعضای کمیته مطرح گردید. اما برای تصویب در هیأت محترم دولت لازم است دلایل توجیهی عضویت تنظیم و ارائه شود.

دکتر رفاهی عضویت صدا و سیما در کمیته را از جنبه‌های مختلف به‌ویژه در ترجمه یا برگردان نام‌های خارجی در بخش‌های خبری لازم و ضروری دانست.

آقای مهربان نماینده وزارت کشور، حضور بنیاد ایران‌شناسی در کمیته به‌عنوان عضو مدعو را پیشنهاد نمود.

در پایان براساس رای اعضای حاضر در جلسه مقرر گردید در خصوص عضویت سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و نیز سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور با هیأت محترم وزیران مکاتبه صورت پذیرد.

در مورد بنیاد ایران‌شناسی و همچنین فرهنگستان زبان و ادب پارسی ابتدا با آن‌ها مکاتبه شده و در صورت ابراز تمایل، درخواست عضویت آن‌ها نیز به دولت محترم ارسال گردد.

دستور کار سوم جلسه گزارش نماینده مرکز آمار ایران در خصوص نتایج تطبیق اطلاعات مربوط به کار گروه همسان‌سازی نام‌های جغرافیایی بود که توسط **مهندس یکانی** ارائه شد.

ایشان در گزارش خود بر تطبیق و همسان‌سازی نام‌ها بعنوان یکی از وظایف اصلی کمیته تأکید نمود. وی افزود در

کمیته تخصصی نام‌نگاری و یکسان‌سازی نام‌های جغرافیایی ایران

گزارش جلسه شماره ۷۱ مورخ ۹۲/۲/۳۱

فرآیند این تطبیق، فهرست نام‌های جغرافیایی وزارت کشور مربوط به استان‌های کرمانشاه، گیلان، کردستان، ایلام، چهارمحال و بختیاری، گلستان و زنجان با مجموعه داده‌های مرکز آمار مورد ملاحظه قرار گرفته و استان‌هایی که از لحاظ نام نقاط دارای بیش از دو هزار مغایرت بودند از گردش کار بررسی خارج شدند. فایل‌های وزارت کشور فاقد مختصات و کد بودند و امکان تطبیق نرم‌افزاری وجود نداشت. از این رو مقایسه بر اساس نام آبادی‌ها و به صورت چشمی انجام پذیرفت.

استان‌های گیلان، زنجان و کردستان دارای کمترین مغایرت بودند. در این بررسی، نقاطی که از نظر نام اختلاف جزئی داشتند نیز مد نظر قرار گرفتند.

نتایج بررسی‌ها نشان داد که ۸۰٪ اطلاعات استان ایلام با اندکی تغییر و اصلاح قابل همسان‌سازی هستند. اختلاف عمده در نام آبادی‌ها است که با همکاری وزارت کشور و مرکز آمار قابل رفع است. از نتایج این بررسی می‌توان اظهار داشت که بدون وجود نقشه و فهرست آبادی‌ها مطالعه و بررسی مغایرت‌ها امکان‌پذیر نمی‌باشد.

مهندس یکانی یکی از علل بروز مغایرت‌ها در نام آبادی‌ها و روستاها، را همزمان نبودن فهرست‌ها عنوان کرد که برای رفع مشکل لازم است دستورالعمل همسانی برای تشخیص عوارض (روستا، آبادی، مکان، مکان وابسته و...) تهیه شود. **آقای مهربان** در پاسخ به این مسئله اعلام نمود وزارت کشور دستورالعمل ندارد، بلکه از قانون تبعیت می‌نماید و بر اساس همین قانون، دفاتر آمار و اطلاعات در استانداری‌ها باید نسبت به جمع‌آوری مکان‌ها اقدام نمایند. در ماده‌ی ۲ قانون، نحوه تشخیص آبادی، مزرعه، نقاط تابعه و مستقل مشخص شده‌اند.

مهندس ایلخان اظهار داشت، قوانین معمولاً به جزییات نمی‌پردازند و لازم است در کنار قانون، دستورالعمل‌های اجرایی نیز وجود داشته‌باشد.

در ادامه **مهندس یکانی**، بر اساس نتایج بررسی‌ها، اعلام نمود که چیزی حدود ۱۵ الی ۲۰ درصد اختلاف و مغایرت بین فهرست اسامی وزارت کشور و مرکز آمار ایران وجود دارد که با تعامل و همکاری قابل رفع می‌باشد.

مهندس ایلخان با اشاره به نتایج بررسی‌های انجام شده، یادآور شد که اکنون کارگروه همسان‌سازی باید روی دو محور متمرکز گردد. نخست این که مغایرت‌های موجود را چگونه حل نماید و سپس چه سازوکاری اتخاذ گردد تا این مغایرت‌ها در آینده تکرار نشوند.

آقای مهربان با ابراز تأسف از نبود همکاری و هماهنگی مطلوب بین دفتر آمار و اطلاعات و دفتر امور سیاسی و انتخابات استانداری در برخی از استان‌های کشور، این موضوع را مشکلی در مسیر همسان‌سازی نام‌های جغرافیایی در استان‌ها دانست. ایشان در ادامه پیشنهاد داد برای حل این موضوع، تفاهم‌نامه‌ای بین وزارت کشور و مرکز آمار ایران منعقد گردد.

خانم محمدی از مرکز آمار ایران با اشاره عدم پوشش جغرافیایی کامل در فهرست‌های اسامی وزارت کشور، تأکید نمود که لازم است فهرست‌های جامع و بهنگام از سوی وزارت کشور برای نام‌های جغرافیایی ارائه گردد.

دکتر امیراحمدیان با ذکر مثال کشور هندوستان پیشنهاد داد که برای جلوگیری از بروز مغایرت در مکان‌نام‌ها، مرکز آمار ایران سرشماری را برای وزارت کشور انجام دهد.

کمیته تخصصی نام‌نگاری و یکسان‌سازی نام‌های جغرافیایی ایران

گزارش جلسه شماره ۷۱ مورخ ۹۲/۲/۳۱

آقای جوادى ضمن تشکر از ارائه‌ی گزارش مرکز آمار ایران، اظهار داشت اکنون با مشخص شدن درصد اختلافات و مغایرت‌ها بین نام‌های جغرافیایی مرکز آمار ایران و وزارت کشور، شایسته است در حوزه رفع مغایرت‌ها گام‌های عملی برداشته شود. ایشان آمادگی شرکت پست برای همکاری‌های عملی در زمینه‌ی رفع مغایرت‌ها را اعلام نمود.

آقای یعقوبی پیشنهاد داد تا تفاهم‌نامه همکاری سه‌جانبه‌ای در سطح مسئولان ارشد مرکز آمار ایران، وزارت کشور و سازمان نقشه‌برداری کشور (به‌عنوان مسئول کمیته) برای همکاری در زمینه رفع مغایرت‌های مذکور تهیه و امضا شود.

مهندس کریم‌زاده یادآوری نمود که حوزه‌ی فعالیت کارگروه همسان‌سازی نام‌های جغرافیایی تنها رفع مغایرت مجموعه داده‌های مربوط به دو دستگاه مرکز آمار و وزارت کشور نیست، بلکه لازم است فهرست مکان‌های موجود در وزارت جهاد کشاورزی، سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، و شرکت پست جمهوری اسلامی ایران نیز مورد بررسی تطبیقی و همسان‌سازی قرار گیرد.

دکتر عباسی با اشاره به وجود فرهنگ دیجیتال آبادی‌ها در سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، از آمادگی آن سازمان برای تعامل و همکاری در زمینه‌ی نام‌های جغرافیایی خبر داد.

در پایان این بخش، مهندس ایلخان اظهار داشت اگر چه بدیهی است که هماهنگی بین دفتر آمار و اطلاعات و دفتر امور سیاسی و انتخاباتی استانداری‌ها باید توسط وزارت کشور ایجاد گردد، با این وجود کمیته می‌تواند طی نامه‌ای موضوع تفاهم‌نامه همکاری در زمینه همسان‌سازی نام‌های جغرافیایی بین وزارت کشور و مرکز آمار ایران را توصیه نماید. ایشان همچنین از نماینده وزارت کشور خواست تا با تشکیل جلسات کارگروه، دست‌یابی به راه حل‌های عملی برای همسان‌سازی اطلاعات مربوط به نام‌های جغرافیایی را دنبال نماید.

تصمیمات و مصوبات:

- سازوکار و چگونگی بازنگری اطلاعات آوایی (تلفظ) اسامی اماکن و عوارض جغرافیایی موجود در پایگاه ملی نام‌های جغرافیایی بررسی شود.
- درخواست عضویت سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و نیز سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور در کمیته، به هیات محترم وزیران ارسال شود. در مورد بنیاد ایران‌شناسی و همچنین فرهنگستان زبان و ادب پارسی ابتدا با این دو نهاد مکاتبه شده و در صورت ابراز تمایل، درخواست عضویت آن‌ها نیز به دولت محترم ارسال گردد.
- نماینده محترم وزارت کشور با تداوم جلسات تخصصی کارگروه همسان‌سازی نام‌های جغرافیایی، راه حل‌های عملی برای رفع مغایرت‌های مربوط به اسامی جغرافیایی را پیگیری و دنبال نماید.